

Vergaderjaar 2021–2022

35 925 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) en het Diergezondheidsfonds (F) voor het jaar 2022

L

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 24 mei 2022

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft op 21 februari 2022 een brief gestuurd aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Minister voor Natuur en Stikstof inzake de halfjaarlijkse stand van zaken ten aanzien van de toezeggingen die door de bewindspersonen aan de Eerste Kamer zijn gedaan.

De Ministers hebben op 20 mei 2022 gereageerd.

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit¹ brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De waarnemend griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Van Luijk

¹ Samenstelling:

Koffeman (PvdD), Faber-Van de Klashorst (PVV), Van Strien (PVV), Gerkens (SP), Atsma (CDA) (*ondervoorzitter*), Pijlman (D66), Schalk (SGP), Klip-Martin (VVD), Van Rooijen (50PLUS), Van Ballekom (VVD), Vos (VVD), Crone (PvdA), Dessing (FVD), Van Gurp (GL), Huizinga-Heringa (CU), Kluit (GL), Van der Linden (Fractie-Nanninga) (*voorzitter*), Meijer (VVD), Otten (Fractie-Otten), Prins (CDA), Vendrik (GL), Van der Voort (D66), Berkhout (Fractie-Nanninga), Raven (OSF), Karakus (PvdA) en N.J.J. van Kesteren (CDA).

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Den Haag, 21 februari 2022

De Eerste Kamer maakt halfjaarlijks de stand van zaken op ten aanzien van de toezeggingen die door de bewindspersonen aan deze Kamer zijn gedaan. In verband met het aantreden van het nieuwe kabinet maak ik graag van de gelegenheid gebruik om u – eenmalig – ter informatie een volledig overzicht aan te bieden van de openstaande of deels voldane toezeggingen die door uw ambtsvoorganger zijn gedaan. Ook toezeggingen met een onbepaalde termijn zijn in dit overzicht opgenomen.

Doordat de portefeuilles van de bewindspersonen bij het aantreden van het nieuwe kabinet opnieuw zijn vastgesteld, kan het voorkomen dat een toezegging niet correct is geadresseerd. Indien dit het geval is, verneemt de Kamer dit uiteraard graag.

Daarnaast treft u ter verificatie het gebruikelijke halfjaarlijkse overzicht aan van de openstaande en deels voldane toezeggingen waarvan de termijn op 1 januari 2022 is verstreken.

Beide overzichten, die deels samen kunnen vallen, zijn terug te vinden via de volgende links:

Rappel: <https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vlqkcipxn748&ministerie=vkisk13vrnzs>

Totaaloverzicht: <https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vlqkf2aczunx&ministerie=vkisk13vrnzs>

Teneinde een geactualiseerd overzicht aan de verantwoordelijke commissie(s) voor te kunnen leggen, verneemt de Kamer eventuele correcties en een prognose van de termijnen waarop de toezeggingen zullen worden nagekomen, graag vóór vrijdag 8 april 2022. Deze prognose betreft daarbij voornamelijk de toezeggingen waarvan de deadline reeds is verstreken.

De Eerste Kamer tracht de toezeggingenregistratie zo actueel mogelijk te houden en is er derhalve bij gebaat als brieven, nota's, wetsvoorstellen en dergelijke, waarin aan een toezegging aan de Eerste Kamer wordt voldaan, rechtstreeks naar deze Kamer worden gezonden, onder vermelding van het registratienummer.

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
J.A. Bruijn

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Aan Minister voor Natuur en Stikstof

Den Haag, 21 februari 2022

De Eerste Kamer maakt halfjaarlijks de stand van zaken op ten aanzien van de toezeggingen die door de bewindspersonen aan deze Kamer zijn gedaan. In verband met het aantreden van het nieuwe kabinet maak ik graag van de gelegenheid gebruik om u – eenmalig – ter informatie een volledig overzicht aan te bieden van de openstaande of deels voldane toezeggingen die door uw ambtsvoorganger zijn gedaan. Ook toezeggingen met een onbepaalde termijn zijn in dit overzicht opgenomen.

Doordat de portefeuilles van de bewindspersonen bij het aantreden van het nieuwe kabinet opnieuw zijn vastgesteld, kan het voorkomen dat een toezegging niet correct is geadresseerd. Indien dit het geval is, verneemt de Kamer dit uiteraard graag.

Daarnaast treft u ter verificatie het gebruikelijke halfjaarlijkse overzicht aan van de openstaande en deels voldane toezeggingen waarvan de termijn op 1 januari 2022 is verstreken.

Beide overzichten, die deels samen kunnen vallen, zijn terug te vinden via de volgende links:

Rappel: <https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vlqkcipxn748&ministerie=vlpidh5251vd>

Totaaloverzicht: <https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vlqkf2aczunx&ministerie=vlpidh5251vd>

Teneinde een geactualiseerd overzicht aan de verantwoordelijke commissie(s) voor te kunnen leggen, verneemt de Kamer eventuele correcties en een prognose van de termijnen waarop de toezeggingen zullen worden nagekomen, graag vóór vrijdag 8 april 2022. Deze prognose betreft daarbij voornamelijk de toezeggingen waarvan de deadline reeds is verstreken.

De Eerste Kamer tracht de toezeggingenregistratie zo actueel mogelijk te houden en is er derhalve bij gebaat als brieven, nota's, wetsvoorstellen en dergelijke, waarin aan een toezegging aan de Eerste Kamer wordt voldaan, rechtstreeks naar deze Kamer worden gezonden, onder vermelding van het registratienummer.

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
J.A. Bruijn

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKWALITEIT EN DE MINISTER VOOR NATUUR EN
STIKSTOF**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 mei 2022

Hierbij treft u onze reactie aan op het door u gestuurde halfjaarlijks rappel
toezeggingen (kenmerk 164573.10u). U vindt onze reactie op de rappe-
labele toezeggingen in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
H. Staghouwer

De Minister voor Natuur en Stikstof,
Ch. van der Wal-Zeggelink

Bijlage

Toezeggingen die bij u zijn geregistreerd onder de Minister van LNV

Toezegging	Stand van zaken
Registratie aantal ritueel geslachte dieren en hoeveelheid geëxporteerd onbedweld ritueel geslacht vlees (31 571) (T01556)	Op 12 juni 2012 heeft de toenmalige Staatssecretaris van Economische Zaken uw Kamer toegezegd om, naar aanleiding van vragen van het lid Faber-van de Klashorst (PVV), de registratie van het totaal aantal ritueel geslachte dieren, gedifferentieerd naar diersoort, en van waarheen deze dieren geëxporteerd worden, beter op orde te krijgen. In mijn brief aan uw Kamer van 20 december jl. heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer geïnformeerd over het rapport van Wageningen University & Research, dat inzicht verschaft in het aantal dieren in Nederland dat ritueel onbedweld geslacht wordt (Kamerstuk 31 571, nr. AE). Daarmee is invulling gegeven aan de aan uw Kamer gedane toezegging en ik beschouw deze daarmee als afgedaan. Overigens heeft uw Kamer in reactie hierop nog een aantal vragen gesteld en opmerkingen geplaatst (uw kenmerk 170023.04U). Ik stuur uw Kamer de beantwoording van deze vragen zo spoedig mogelijk toe.
Toesturen onderzoeken ten aanzien van fijnstof en ammoniak (35 000 XIV) (T02664)	Op 11 december 2018 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Binnema (GroenLinks), toegezegd om u te informeren over onderzoeken ten aanzien van fijnstof en ammoniak. Uw Kamer is sindsdien geïnformeerd als er deelrapporten verschenen in het kader van het onderzoeksprogramma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) III. Op 24 november 2021 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer met de brief Deelrapporten onderzoeksprogramma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (Kamerstuk 28 973 / 29 683, K) geïnformeerd over de meest recent verschenen deelrapporten. Op dit moment worden de laatste deelonderzoeken binnen het VGO-III programma uitgevoerd. Deze worden naar verwachting eind 2024 met een integrale analyse en eindrapport opgeleverd. Daar zal ik uw Kamer dan over informeren.
Kamer nader informeren over de bejaagbaarheid van de grauwe gans (34 985) (T03009)	Op 30 juni 2020 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer, in reactie op het lid Van Dijk (SGP), toegezegd te informeren over de bejaagbaarheid van de grauwe gans. U wordt zo spoedig mogelijk, naar verwachting voor deze zomer, geïnformeerd conform deze toezegging. Hierbij worden de ontwikkelingen in internationale afspraken over de bejaagbaarheid van grauwe gans meegenomen. Deze toezegging kan worden geregistreerd onder primaire verantwoordelijkheid van de Minister voor Nens in plaats van de Minister van LNV.
Actieve houding benaderen piekbelasters (35 925 XIV) (T03335)	Op 21 december 2021 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Karakaas (PvdA), toegezegd vanuit de overheid een actieve houding aan te nemen tot het benaderen van piekbelasters. Bij deze informeer ik uw Kamer dat de internetconsultaties van de Maatregel gerichte aankoop en beëindiging veehouderijen nabij natuurgebieden tranche 2 (MGA-2) en Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV) zijn gestart op 10 mei jl. Uw Kamer zal verder worden geïnformeerd over de voortgang van deze regelingen, de aanpak van piekbelasters, en in het bijzonder deze toezegging. Deze toezegging kan worden geregistreerd onder primaire verantwoordelijkheid van de Minister voor Nens in plaats van de Minister van LNV.

Toezeggingen die bij u zijn geregistreerd onder de Minister voor Nens

Toezegging	Stand van zaken
Artikel 6 en 19 van de Vogel- en Habitatrichtlijn implementeren in de Omgevingswet (33 348) (T02199)	Op 8 december 2015 heeft de toenmalige Staatssecretaris van Economische Zaken, naar aanleiding van een vraag van het lid Verheijen (PvdA), toegezegd dat de artikelen 6 en 19 van de Vogel- en Habitatrichtlijn ook rechtstreeks in de Omgevingswet worden geïmplementeerd. De Vogel- en Habitatrichtlijnen zijn geïmplementeerd in de Wet natuurbescherming. Met de integratie van de Wet natuurbescherming in de Omgevingswet zijn deze Europese Richtlijnen ook geïmplementeerd in de Omgevingswet. Daarmee is deze toezegging uitgevoerd (zodra de Omgevingswet in werking is getreden).
Geen onnodige belemmeringen voor ontwikkelruimte bij toepassing salderingsinstrumenten bij aanpak stikstof (35 347) (T02829)	Op 17 december 2019 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Schalk (SGP), toegezegd bij het toepassen van de salderingsinstrumenten in het kader van de aanpak van het stikstofprobleem geen onnodige belemmeringen op te werpen door te waarborgen dat er voor de sector duurzaam voldoende ontwikkelruimte blijft bestaan. Uw Kamer is op 7 februari 2020 per brief, met onderwerp «Voortgang stikstofproblematiek: maatregelen landbouw en verdere impuls gebiedsgerichte aanpak», geïnformeerd over de omgang met productierechten. Verder is in najaar 2021 gestart met het opmaken van de balans, waarbij wordt nagegaan in welke mate eventuele ongewenste effecten zich voordoen en hoe extern salderen met veehouderijbedrijven past binnen de gebiedsgerichte aanpak. Hierbij wordt aandacht besteed aan de vraag of er mogelijk (oplosbare) belemmeringen zijn voor de agrarische sector ten aanzien van het gebruik kunnen maken van de mogelijkheid van extern salderen. Mijn voornemen is dat uw Kamer medio 2022 over de uitkomsten van de tussenbalans wordt geïnformeerd.
Brede financiële consequenties van het DSO voor decentrale overheden (34 985) (T03000)	Op 30 juni 2020 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toegezegd dat de brede financiële consequenties van het DSO voor provincies, gemeenten en waterschappen in december in beeld komen, of in ieder geval voor de voorhang van het inwerkingtredings-KB inzake de Omgevingswet. Over de financiële consequenties heeft de Minister van BZK uw Kamer geïnformeerd. De primaire verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de Minister voor VRO.
Bemiddelende rol bij bomenkap in buitengebied (34 985) (T03003)	Op 30 juni 2020 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks), toegezegd een gesprek te faciliteren tussen provincies en gemeenten om onduidelijkheden over bomenkap in het buitengebied en de rolverdeling daarbij, te bespreken. Over de gesprekken is de Eerste Kamer geïnformeerd bij brief van 26 januari 2021 over houtopstanden (Kamerstuk 34 985, nr. M). Deze toezegging kan daarom als afgedaan worden beschouwd.
Afstemming definities bij voortgangsrapportages Natuurnetwerk Nederland (34 985) (T03006)	Op 30 juni 2020 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer, naar aanleiding van het lid Kluit (GroenLinks), toegezegd dat zij erop toe zal zien dat definities bij de voortgangsrapportages van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) op elkaar afgestemd worden. Op 26 november 2021 is uw Kamer geïnformeerd over de zevende Voortgangsrapportage Natuur. In de begeleidende brief is ingegaan op hoe invulling is gegeven aan eenduidigheid definities in de Voortgangsrapportage Natuur. Hiermee beschouw ik deze toezegging als afgedaan.

Toezegging	Stand van zaken
Met de Minister van Financiën overleggen over mogelijke versnelling opkoopregelingen piekbelasters (35 600) (T03103)	Op 2 maart 2021 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer toegezegd het gesprek aan te gaan met de Minister van Financiën om te bezien wat mogelijk is qua versnelling van de opkoopregelingen voor piekbelasters. Bij deze informeer ik uw Kamer dat de internetconsultaties van de Maatregel gerichte aankoop en beëindiging veehouderijen nabij natuurgebieden tranche 2 (MGA-2) en Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV) zijn gestart op 10 mei jl. Uw Kamer zal verder worden geïnformeerd over de voortgang van deze regelingen, de aanpak van piekbelasters, en in het bijzonder deze toezegging.
Informeren over ontwikkelingen opkoopregelingen grootste piekbelasters stikstof (35 600) (T03104)	Op 2 maart 2021 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks), toegezegd om u op de hoogte te houden van de ontwikkelingen met betrekking tot versnelling van de uitkoop van piekbelasters en de tweede en derde tranche van de gerichte opkoopregeling. Bij deze informeer ik uw Kamer dat de internetconsultaties van de Maatregel gerichte aankoop en beëindiging veehouderijen nabij natuurgebieden tranche 2 (MGA-2) en Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV) zijn gestart op 10 mei jl. Uw Kamer zal verder worden geïnformeerd over de voortgang van deze regelingen, de aanpak van piekbelasters, en in het bijzonder deze toezegging.
Ondersteunen samenwerkingsinitiatief van organisaties voor aanpak stikstofproblematiek en daarover in gesprek te gaan (35 600) (T03111)	Op 2 maart 2021 heeft de toenmalige Minister van LNV aan uw Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks), toegezegd het samenwerkingsinitiatief van verschillende organisaties, zoals LTO, Bouwend Nederland, VNO-NCW en natuur- en milieuorganisaties, gericht op een integrale aanpak van stikstofproblematiek, te ondersteunen en met hen in gesprek te gaan om te kijken wat zij nodig hebben. Aan deze toezegging is invulling gegeven met de voortgangsbrief stikstof van 12 november 2021, waarin staat: <i>Bij de uitwerking van een vervolgaanpak worden diverse partijen (medeoverheden, maatschappelijke partners) nadrukkelijk betrokken om gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen. Ik waardeer het dat maatschappelijke partijen elkaar opzoeken en in gezamenlijkheid optrekken om tot voorstellen te komen, zoals het voorstel van de Coalitie Toekomstbestendige Melkveehouderij (CTM) «Naar een vitale, emissie-arme melkveehouderij» en het Versnellingsakkoord «Naar een duurzaam evenwicht» van VNO-NCW, MKB Nederland, LTO Nederland, Natuur & Milieu, Natuurmonumenten en Bouwend Nederland. Ik bespreek de voorstellen met deze partijen, onder andere bij de verdere uitwerking van de managementmaatregelen in de melkveehouderij (Kamerbrief 35 334, nr. 159). Met de partijen van het Versnellingsakkoord bespreek ik bijvoorbeeld of en zo ja hoe deze voorstellen op korte termijn ontwikkelruimte kunnen creëren en vervlochten kunnen worden met een vervolgaanpak stikstof. Hiermee geef ik invulling aan mijn toezegging aan uw Kamer om met deze partijen in gesprek te gaan.</i> Ik beschouw deze toezegging als een doorlopende verplichting. Tegelijk kan ik me ook voorstellen dat uw Kamer deze toezegging hierbij als afgedaan beschouwt.

Toezegging	Stand van zaken
De Kamer na de zomer informeren over afrekenbare stoffenbalans (35 600) (T03115)	Op 2 maart 2021 heeft de toenmalige Minister van LNV uw Kamer toegezegd om uw Kamer na de zomer te informeren over de ontwikkeling van een afrekenbare stoffenbalans (ASB). De mogelijkheden voor een ASB zijn inmiddels verkend en uw Kamer is op 21 april jl. geïnformeerd over de resultaten van deze verkenning. Hiermee beschouw ik deze toezegging als afgedaan. Deze toezegging kan worden geregistreerd onder primaire verantwoordelijkheid van de Minister van LNV in plaats van de Minister voor Nens.